

Euromed

Joan F. Mira

Mai no he pogut entendre per què la Red Nacional de los Ferrocarriles Espanoles té el vici de posar noms exòtics a alguns trens, com ara Arco, Alaris, Euromed, i alguns altres que ignore. "Arco" potser vol dir "arc", i vist el trajecte que fa, qui sap si es refereix a l'anomenat Arc Mediterrani, això de què parla tanta gent important i que ningú no sap què significa o fins on arriba i des d'on. "Euromed", que és un tren que jo faig servir massa sovint, se suposa que és ràpid i de luxe (falsa la primera idea, molt relativa la segona) i circula entre València o Alacant i Barcelona: això deu ser, pels cervells de la Renfe, l'Europa del Mediterrani. Molt bé, jo no tinc res a dir sobre el tema: som "euromediterranis", per tant, com els sicilians i com els albanesos, com els grecs i potser com alguns turcs, no sé quants. Només hi faria una petita observació, i és que un servidor fa molts anys que no creu –justament perquè coneix el camp, i s'hi ha dedicat molt de temps, viatjant i llegint– en el concepte de mediterraneïtat o mediterraneïtat o com se n'haja de dir, que és la mare i el pare de tants embolics. Deixem estar la història antiga, que avui no toca, i pensem en la contemporània i en la que ara mateix anem fent: difícilment trobarem, si ens hi fixem atentament, dues combinacions socials o culturals, econòmiques, polítiques, etc., tan diferents i tan distants com les que es troben a l'Europa del sud i l'Àfrica del nord. Sobretot si l'Europa del sud és la nostra, que és, per entendre'ns, l'Europa de Roma. I si l'Àfrica del nord és islàmica i àrab, incloent-hi allò que en solem dir l'Orient Pròxim, que no és tan diferent de Tunísia o d'Egipte. Com que la diferència i la distància són una realitat ben evident però incòmoda, la trampa consisteix a fer com si no fóra real, a parlar d'homogeneïtats i de proximitats (deu ser el clima, però tampoc), de no sé quin fons comú i d'altres llocs igualment comuns i amables. El mal és que, justament, els problemes que afecten els dos litorals, l'uropeu i l'afroasiàtic, no vénen d'allò que tenim en comú, sinó d'allò que és radicalment diferent: valors, cultura, economia, política, actituds, religions, i un grapat més de coses. Per això és tan regularment i repetidament inútil l'espectacle de les declaracions, pactes, cimeres i altres formes d'estímul a l'hostaleria de les ciutats que les acullen i de manteniment del turisme polític. Arriben els caps d'estat i de govern, els ministres, els delegats i els auxiliars, les secretàries, els intèrprets, tota la multitud del personal que acompanya els actors principals. Toca la música, parla l'alcalde, filmen les càmeres de les televisions, se saluden i beuen xampany, deliberen aparentment en taules enormes, confabulen de nit, fan declaracions contradictòries, firmen papers de retòrica pactada, es fan la foto de comiat, i així fins a la pròxima ocasió.

No sé com s'hauria de dir una cimera euroatlàntica ("Euroat"?), ni en què consistiria l'agenda del cas. Sé que aquesta que n'han dit euromediterrània, l'Euromed, ha estat

tan falsa i tan buida com les anteriors, i com els seus papers i documents: el Pla Blau de Sofia-Antípolis, el Pla d'Acció per al Mediterrani (PAM), les Cartes d'Atenes, Gènova i Marsella, les Declaracions de Nàpols, Malta, Tunis, Split o Palma de Mallorca, les conferències de Malta i de Palerm i l'anterior de Barcelona, la congregació recent de 1.200 persones a Nàpols, i totes les cimeres o no cimeres, congressos, debats, papers, propòsits i teories. He llegit atentament (Internet és la glòria dels curiosos) la declaració de fa deu anys a Barcelona: és completa, magnífica, esplèndida, no deixa res important per tocar, assegura un futur resplendent, tots són boníssims, demòcrates, justos. I no se n'ha cantat gall ni gallina, d'aquell paper hipòcrita. Paper mullat, paper menys que higiènic: paper funest, perquè fa creure que amb papers ja està tot fet. I ni els mediterranis del sud i d'orient volen saber-ne res d'allò que ací entenem per llibertat, que entre altres coses vol dir civisme laic, ni els d'Europa volen deixar de protegir-se amb duanes, tarifes i recels, ni volen invertir allà seriosament, ni la generositat supera les dimensions d'una almoïna. Tal dia farà un any, o cinc o deu.

"He llegit atentament (Internet és la glòria dels curiosos) la declaració de fa deu anys a Barcelona: és completa, magnífica, esplèndida, no deixa res important per tocar, assegura un futur resplendent, tots són boníssims, demòcrates, justos. I no se n'ha cantat gall ni gallina, d'aquell paper hipòcrita. Paper mullat, paper menys que higiènic: paper funest, perquè fa creure que amb papers ja està tot fet"